

Uudenmaan liitto

[toimisto@uudenmaanliitto.fi](mailto:toimisto@uudenmaanliitto.fi)

Lausuntopyyntö 202/05.00/2016, 27.2.2018

## LAUSUNTO UUSIMAA 2050 –MAAKUNTAKAAVAN VALMISTELUAINEISTOSTA

Uudenmaan liitto on lähtenyt uudistamaan maakuntakaavaa valmistelemalla strategisempaa rakennekaavaa ja seutukohtaisia vaihekaavoja. Lausuntopyyntö koskee Uudenmaan rakennekaavaluonnosta, jonka aikatahtain on vuodessa 2050. Kaavanlaadinnan päätavoitteina ovat *Kasvun kestävä ohjaaminen ja alueiden välinen tasapaino, Ilmastonmuutokseen vastaaminen sekä luonnon ja luonnonvarojen kestävä käyttö, Hyvinvoinnin ja vetovoimaisuuden lisääminen sekä Kestävä kilpailukyky*. Kaavan valmisteluaineistoon liittyvät seuraavat suunnitteluperiaatteet, jotka on esitetty seitsemän suunnitteluperiaatekortin muodossa: *Kasvu kestäville vyöhykkeille, Elinvoimaisten keskuksien verkosto, Liikutaan kestävästi, Hyvin saavutettava Uusimaa, Erikoistuvat seudut ja elinkeinot, Vetovoimainen ympäristö sekä Toimiva yhdyskuntatekninen huolto ja kestävä energia*. Kaupungin näkökulmasta kaavanlaadintaa ohjaavat päätavoitteet ja suunnitteluperiaatteet ovat erittäin kannatettavia. Tulevaisuuden ohjaajaksi tarkoitetulla maakuntakaavalla on oleellista ohjata maakunnan kasvua hyväksytyjen suunnitteluperiaatteiden mukaisesti mahdollistamaan Uudenmaan aluerakenteen tasapainoinen kehittäminen.

Maakuntakaavan koko maakunnan kattavuus sekä edellistä kaavaa strategisempi luonne ja yleispiirteisyys ovat Loviisan kaupungin näkökulmasta hyvä ominaisuus. Erillisillä seutujen vaihekaavoilla pystytään ratkaisemaan metropolialueen ja muun maakunnan varsin erilaisia kehittämistarpeita. Rakennekaavalla on kuitenkin kyettävä ratkaisemaan keskeiset yhteensovittamistarpeet sekä Uudenmaan aluerakenteen tasapainoinen kehittäminen. Nyt lausuttavana olevan rakennekaavan ja myöhemmin lausuttavana olevien erillisten seutujen kaavojen yhteydessä on oleellista huomioida, että osa Itä-Uusimaasta (Sipoo ja Porvoo) on selvästi osa metropolialueen aluerakennetta sekä liikennejärjestelmää, jonka vaikutukset ulottuvat Kymenlaaksoon saakka. Tästä näkökulmasta katsottuna vaikuttaa oudolta, että rakennemallissa Porvoota ja osia Sipoosta ei ole osoitettu ydinalueeseen tukeutuvaksi kasvuvyöhykkeeksi. Rakennekaavassa kasvu on osoitettu ensisijaisesti pääkaupunkiseudun ydinalueille ja siihen välittömästi tukeutuvaan kasvuvyöhykkeeseen, mikä jatkaa pääkaupunkiseudun aluerakenteen painottumista pohjoiseen ja länteen. Itäistä kehityskäytävää ei kaavalla tueta. Loviisan kaupunki toteaa, että rakennekaava vaikeuttaa merkittävästi Itä-Uudenmaan kehittämistä osana pääkaupunkiseutua ja metropolialuetta. Rakennekaavan tulee vastata Uudenmaan aluerakennetta koskevaan haasteeseen ja ohjata Uudenmaan aluerakenteen kehitystä kokonaisuutena. Oleellista on luoda mahdollisimman hyvää tulevaisuuden aluerakennetta valtakunnan keskuksen omassa maakunnassa.

Loviisan kaupunki pitää erittäin huolestuttavana, että rakennekaavassa ei ole osoitettu itäistä rantarataa, Loviisan satamaa eikä kehittyvää valtatie 6:n logistista kehityskäytävää Koskenkylästä Kouvolaan. Kaikilla näillä on selvästi seudullista merkitystä suurempi, ylimaakunnallinen merkitys, joten pelkkä seudulliseen kaavaan lisääminen lienee riittämätöntä. Loviisan satama on kansainvälinen vientisatama, johon on olemassa oleva ratayhteys ja syväväylä. Uudenmaan liitolla tuskin on tavoitteena vähentää satamia tai heikentää sataman kansainvälisiä toimintaedellytyksiä. Sekä itäinen rantarata että VT6 ovat merkittäviä myös Kymenlaakson maakunnan näkökulmasta. Loviisan ja koko Itä-Uudenmaan kannalta joukkoliikenteen ja etenkin rantaradan selvittäminen ja

varaukset ovat keskeisimmät maakuntakaavassa selvitettävät ja ratkaistavat asiat. Metro palvelee vain marginaalisesti pääkaupunkiseudun tarvetta, muttei itäistä Uttamaata. Idän suunnan joukkoliikenteen kehittäminen ja ratayhteys luovat edellytyksiä Uudenmaan aluerakenteen tasapainoisemmalle kehittämiselle olemassa olevaan ja suunnitteluperiaatteiden mukaiseen vetovoimaiseen ympäristöön. Loviisan kaupunki toteaa, että nyt lausuttavana oleva rakennekaava rajoittaa merkittävästi pääkaupunkiseudulta itään suuntautuvaa kasvua ja kehittämistä sekä mahdollisesti heikentää myös Kymenlaakson kehittymismahdollisuuksia.

Rakennekaavakartan graafinen ilme on hyvin viitteellinen ja tulisi selkeyttää. Merkintöjen ja määräysten osalla on epäselvyyttä ja puutteita: mm. tiet ja radat –merkinnät eivät näy muiden merkintöjen alta. Rakennekaavan ja seutukohtaisten vaihekaavojen oikeusvaikutukset ja ohjausvaikutukset eivät vielä selviä. Merkittävin osa kuntakaavoitusta ohjaavasta sisällöstä sisältyy seudulliseen vaihekaavaan, josta valmisteluaineistossa on ainoastaan kirjallista sisältöä eikä kartta-aineistoa ole vielä nähtävillä. Uusimaa 2050 –maakuntakaavaa on valmisteltu kiireellä lähestyvän maakuntaudistuksen vuoksi. Kiirehtiminen vaarantaa aidon osallistumisen ja mahdollisuuden vaikuttaa tärkeään Uudenmaan tulevaisuutta pitkälle ohjaavaan kaavaan.